

7/2018.11.08. OKJT határozat

Az Országos Kamarai Jogtanácsosi Tagozat véleménye

A megkeresés tárgya:

1. kérdés:

Az Üttv. 66. § (1) bekezdés b) pontja alapján, a kamarai jogtanácsos elkészítheti-e és ellenjegyezheti-e szétválás és az egyesülés dokumentumait, különösen a szétválással, illetve az egyesüléssel létrejövő új gazdasági társaság dokumentumait, és elláthatja-e a cégbíróság előtti képviseletet az alábbi körülményekre tekintettel:

- a szétválás/egyesülés a munkáltató gazdasági társaság(ok) részvételével történik;
- a létrejövő új gazdasági társaság cégjogi dokumentumairól a munkáltató gazdasági társaság(ok) legfőbb szerve(i) dönt(enek) (ld. szétválási, illetve egyesülési terv elfogadása), a munkáltató gazdasági társaságban szükséges módosításokról való döntéssel egyidejűleg, amely utóbbi tekintetében a kamarai jogtanácsos képviseleti és ellenjegyzési joga nem kérdéses;
- a létrejövő új gazdasági társaság tagja nem a munkáltató társaság(ok valamelyike), hanem a munkáltató társaság(ok) természetes személy tagja lesz (az új társaság a Tao tv. 4. § 23. pont szerinti kapcsolt vállalkozás lesz);
- lévén, hogy az új társaság a dokumentumok (létesítő okirat, elfogadó nyilatkozat, aláírás-minta, stb.) elkészítésekor és ellenjegyzésekor még nem létezik, a kamarai jogtanácsos ezen társaságnak munkavállalója sem tud lenni, illetve a kamarai nyilvántartásban sem szerepel, mint munkáltatója többi kapcsolt vállalkozása mellett felsorolt, adott kapcsolt vállalkozásának jogi képviseletére jogosult);

a szétválási/egyesülési szerződésben nincs akadálya olyan rendelkezésnek, hogy amennyiben az új társaság bejegyzésre kerül, annak a kamarai jogtanácsos **munkavállalója** lesz (nyilván a szükséges munkajogi vonatkozások megfelelő rendezése is szükséges /munkaszerződés, azonnali bejelentés, stb./).

Felmerült az a kérdés is, hogy abban az esetben eljárhat-e a kamarai jogtanácsos, ha a fentiek szerinti átalakulás a munkáltató gazdasági társaság(ok) részvételével történik, de a létrejövő új társaság új tag(ok) csatlakozása miatt, nem a Tao tv. 4. § 23. pont szerinti kapcsolt vállalkozás lesz (munkáltatója vagy annak tulajdonosa nem fog többségi befolyással rendelkezni az új társaságban)?

Irányadó rendelkezések és értelmezésük

A kérdés megválaszolásához elsősorban a Ptk rendelkezéseiből kell kiindulni.

3:44. § [Egyesülés]

(1) A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet. Összeolvadásnál az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett. Beolvadásnál a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.

3:45. § [Szétválás]

(1) A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személlyé szétválhat. Különválás esetén a jogi személy megszűnik, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódra száll át. Kiválás esetén a jogi személy fennmarad, és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át.

Leegyszerűsítve a két tranzakció lényegét megállapíthatjuk, hogy az egyesülés esetén két vagy több jogi személy hoz létre egy újabb jogi személyt (jogutódot), szétválásnál pedig egy jogi személy hoz létre két, vagy több újabb jogi személyt (több jogutódot). A Ptk az ilyen tranzakciókra az átalakulás szabályait rendeli alkalmazni.

3:47. § [Az átalakulás szabályainak alkalmazása]

A jogi személy egyesülésére és szétválására az átalakulásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

3:39. § [Átalakulás]

(1) Jogi személy más típusú jogi személlyé történő átalakulása esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre mint általános jogutódra szállnak át.

(2) Átalakulás esetén a jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

A Ptk. rendelkezései szerint nincs annak jelentősége, hogy az egyesülésre vagy a szétválásra – a továbbiakban átalakulásra – milyen jogi formában kerül sor és annak sem tulajdonít jelentőséget, hogy az egyesüléssel létrejövő társaságok, illetve a szétváló társaságok az átalakulást megelőzően milyen viszonyban voltak, vagy lesznek egymással. (pl.: kapcsolt vállalkozás) Az átalakuló cégek egymáshoz való viszonyának eltéréseiből eredő különbségeket az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény rendezi. Ezen törvény 1. §. (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a gazdasági társaság, szövetkezet, egyesülés átalakulására, egyesülésére és szétválására, azonban egyes jogi formák, valamint az átalakulásban érintett jogi személyek egymással való kapcsolatában lényeges különbségeket tesz. Ezen különbözőségek azonban csak az átalakulás egyes eljárási szabályaiban nyilvánulnak meg, különös tekintettel a részvénytársaságok átalakulására. Ez utóbbiaknál van jelentősége annak, hogy az egyesülésben résztvevő gazdasági társaságok közül az egyik a másiknak egyedüli részvényese (28. §.), vagy legalább 90%-os szavazati joggal rendelkező részvényese volt (29. §).

Mindezen rendelkezések figyelembe vételével azt kell megállapítani, hogy az átalakulás egyes formái milyen relevanciával rendelkeznek a kamarai jogtanácsos által ellátott jogi képviselőre. A kérdés megválaszolása érdekében azzal a feltételezéssel kell élni, hogy az egyesülésben résztvevő jogi személy egyike, illetve szétválás esetén a szétváló jogi személy kamarai jogtanácsost alkalmaz, aki ezen jogi személlyel az Üttv 68. § (1) bekezdése alapján ügyvédi tevékenység folytatására irányuló jogviszonyban áll.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv) az átalakulási eljárást változásbejegyzési eljárás keretében szabályozza (16. cím) és ezen

eljárás keretén belül nem szab a jogi képviseletnek az általánostól eltérő rendelkezéseket. Ez egybevág a Ptk 3:39. § (2) bekezdésének rendelkezésével, amely szerint átalakulás esetén a jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. A Ctv 32. § (4) bekezdése alapján a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban a jogi képviselet kötelező.

A fenti rendelkezések figyelembe vételével a gazdasági társaságok átalakulásának változásbejegyzési eljárása során a képviseletet kamarai jogtanácsos elláthatja. A cégbíróság előtti képviseletet egyesülésnél bármelyik átalakulással érintett jogi személy kamarai jogtanácsosa elláthatja, míg ez a jogosultság szétválásnál a szétváló társaság kamarai jogtanácsosát illeti meg. Ez a képviseleti jog a kamarai jogtanácsost akkor is megilleti, ha a kiváló jogi személynek nem lesz munkavállalója.

Ezen szabályozás analógiájaként a kamarai jogtanácsos nemcsak a gazdasági társaságok, hanem egyéb jogi társaságok átalakulása során is képviselheti a jogi személyt.

A kérdés másik fele a dokumentumok szerkesztésére és ellenjegyzésére irányult.

Az átalakuláshoz szükséges dokumentumokról részben a korábban említett átalakulási törvény, részben a Ctv rendelkezik. Ezen jogszabályokban felsorolt dokumentumoknak csak igen szűk köréhez – az alapító okirathoz, alárás-mintához, esetleg vezető tisztségviselői nyilatkozathoz – szükséges jogi ellenjegyzés. Az eljárás további feltétele a változásbejegyzési kérelemnek a Ctv 36. § (2) bekezdése alapján elektronikus aláírással történő ellátása.

A Tagozat véleménye:

Véleményünk szerint a kamarai jogtanácsos a jogi személyek egyesülésénél és szétválásánál elkészítheti azon dokumentumokat, amelyeket a cégbírósági változásbejegyzési eljárás során kötelező jogi ellenjegyzéssel ellátni, és képviselheti a cégeljárásban a szétváló jogi személyt, illetve egyesülés esetén azt a jogi személyt, aki a cégeljárásban az egyesülést kezdeményezi (kérelmezi) feltéve, hogy a kamarai jogtanácsos ezen jogi személlyel az Üttv 68. § (1) bekezdése alapján ügyvédi tevékenység folytatására irányuló jogviszonyban áll.